EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 5. 2013
COM(2013) 309 final

2013/0161 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorú má Európska únia zaujať v rámci Rady WTO pre obchodné aspekty práv duševného vlastníctva k žiadosti o predĺženie prechodného obdobia pre najmenej rozvinuté krajiny podľa článku 66 ods. 1 dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. ÚVOD

Od prijatia dohody Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „dohoda TRIPS“) v roku 1994 boli najmenej rozvinuté krajiny v súlade s článkom 66 ods. 1 tejto dohody oslobodené od väčšiny povinností uložených dohodou TRIPS, a to počas obdobia desiatich rokov, t. j. obdobia nad rámec počiatočnej všeobecnej výnimky vzťahujúcej sa na všetkých členov WTO, ktorá trvala jeden rok. V uvedenom článku dohody sa stanovuje aj možnosť ďalších predĺžení tohto obdobia na základe riadne odôvodnenej žiadosti. V roku 2005 sa táto výnimka na základe osobitnej žiadosti najmenej rozvinutých krajín predĺžila do 1. júla 2013.

Vzhľadom na blížiace sa uplynutie lehoty predložilo Haiti 5. novembra 2012 v mene skupiny najmenej rozvinutých krajín formálnu žiadosť o predĺženie tohto prechodného obdobia (pozri dokument WTO IP/C/W/583). V tomto prípade však skupina najmenej rozvinutých krajín nepožiadala o predĺženie týkajúce sa konkrétneho obdobia vyjadreného v rokoch, ale o predĺženie dovtedy, *„... kým neprestanú byť najmenej rozvinutými členskými krajinami*“[1].

Zhrnutie súvislostí, na ktorých sa žiadosť skupiny najmenej rozvinutých krajín zakladá, sa uvádza ďalej v texte.

2. ZHRNUTIE

V preambule dohody TRIPS sa uznávajú osobitné potreby najmenej rozvinutých členských krajín, pokiaľ ide o maximálnu pružnosť pri zavádzaní ich vnútorných právnych predpisov tak, aby sa im umožnilo vytvárať zdravú a životaschopnú technickú základňu. Najmenej rozvinutým krajinám sa takisto poskytlo desať rokov počnúc rokom 1995 na začatie uplatňovania povinností uložených dohodou TRIPS. Toto prechodné obdobie bolo možné predĺžiť na základe osobitnej žiadosti. V roku 2005 najmenej rozvinuté krajiny požiadali o predĺženie tejto lehoty o 15 rokov, pričom nakoniec im bolo priznané predĺženie o 7,5 roka, a to konkrétne do 1. júla 2013. Medzičasom už vyhlásenie z Dauhy z roku 2001 o dohode TRIPS a verejnom zdraví predĺžilo lehotu pre najmenej rozvinuté krajiny vzťahujúcu sa na plnenie ustanovení o ochrane patentov a údajov týkajúcich sa farmaceutických výrobkov do roku 2016.

V priebehu rokovaní, ktoré v roku 2005 viedli k prijatiu rozhodnutia o predĺžení lehoty na začatie plnenia povinností uložených dohodou TRIPS, bola okrem iného položená otázka, či by sa predĺženie malo udeľovať jednotlivým krajinám alebo skupine. V konečnej dohode sa predĺženie udelilo všetkým najmenej rozvinutým krajinám ako skupine. Keď Rada pre obchodné aspekty práv duševného vlastníctva (ďalej len „Rada pre TRIPS“) v roku 2005 schválila predĺženie lehoty, vypracovala aj postup, ktorý má najmenej rozvinutým krajinám pomôcť pri uplatňovaní dohody TRIPS v rámci ich vnútroštátnych režimov duševného vlastníctva. Rada pre TRIPS vyzvala najmenej rozvinuté krajiny, aby stanovili svoje prioritné potreby v oblasti technickej a finančnej spolupráce, a požiadala rozvinuté krajiny o pomoc pri riešení týchto potrieb. Požadovala takisto zlepšenie spolupráce so Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO) a ďalšími relevantnými medzinárodnými organizáciami. Dôraz

[1] V oznámení najmenej rozvinutých krajín sa navrhuje začleniť do rozhodnutia Rady týkajúceho sa dohody TRIPS toto znenie: „Od najmenej rozvinutých členských krajín sa nebude vyžadovať uplatňovanie ustanovení tejto dohody okrem článkov 3, 4 a 5, až kým neprestanú byť najmenej rozvinutými členskými krajinami.“

sa kládol na individuálne priority jednotlivých najmenej rozvinutých krajín a na zabezpečenie ich účinného dosahovania.

Na regionálnom prípravnom zasadnutí pre Afriku, ktoré sa konalo v marci 2013 v meste Dar es Salaam pred výročným ministerským zasadnutím Hospodárskej a sociálnej rady OSN, ministri uznali význam duševného vlastníctva pre rozvoj a okrem iného uviedli: „Tvorcovia politík v Afrike by mali zintenzívniť úsilie o rozvoj svojich právnych a politických rámcov vrátane právnych predpisov a politiky v oblasti duševného vlastníctva, aby uvoľnili nevyužitý potenciál regiónu.“ Ďalšie odklady uplatňovania ustanovení dohody TRIPS by preto mohli obmedzovať možnosti rastu v najmenej rozvinutých krajinách. Neurčité časové vymedzenie by mohlo takisto viesť k oslabeniu celkovej motivácie začať uplatňovať ustanovenia dohody. Faktom však zostáva, že niektoré najmenej rozvinuté krajiny dosiahli pri implementácii dohody väčší pokrok ako iné. S ohľadom na to je obmedzené predĺženie lehoty prijateľné. Toto obmedzené predĺženie lehoty by malo byť sprevádzané ďalšou cielenou technickou pomocou, ktorú EÚ už poskytuje vo významnej miere. Okrem toho by mohlo byť užitočné vykonať komplexnú analýzu stavu uplatňovania dohody v jednotlivých najmenej rozvinutých krajinách s cieľom presnejšie zmapovať situáciu a umožniť tak poskytovanie účinnej pomoci zameranej na prioritné potreby.

Aby sa zabránilo odchýleniu diskusií v rámci WTO od prerokúvanej záležitosti, nové rozhodnutie o predĺžení výnimky by sa malo zakladať na všeobecnej štruktúre rozhodnutia prijatého v roku 2005. Najmenej rozvinuté krajiny sa najmä zaviazali, že počas prechodného obdobia neznížia úroveň ochrany duševného vlastníctva, ktorá už v ich krajine existuje. Súčasné rozhodnutie, ktoré sa má prijať v súvislosti so všeobecným oslobodením najmenej rozvinutých krajín od povinnosti uplatňovať ustanovenia dohody TRIPS, by okrem toho malo byť aj naďalej oddelené od rozhodnutia Rady pre TRIPS z 27. júna 2002 o „predĺžení prechodného obdobia... pre najmenej rozvinuté členské krajiny týkajúceho sa určitých povinností, pokiaľ ide o farmaceutické výrobky“.

3. ODPORÚČANIE

Komisia odporúča Rade Európskej únie zaujať túto pozíciu Únie ako odpoveď na žiadosť skupiny najmenej rozvinutých krajín: Od najmenej rozvinutých členských krajín by sa nemalo vyžadovať uplatňovanie ustanovení dohody TRIPS okrem článkov 3, 4 a 5 počas obdobia nie dlhšieho ako je obdobie predĺženia povoleného v roku 2005, alebo do dňa, keď prestanú byť najmenej rozvinutými členskými krajinami, podľa toho, ktorý dátum nastane skôr. Počas tohto obdobia by sa mohol náležite posúdiť stav uplatňovania dohody TRIPS v jednotlivých najmenej rozvinutých krajinách, ako aj možnosti ďalšieho využitia technickej pomoci na riešenie zistených nedostatkov s prednostným zameraním na tie oblasti, ktoré si to najviac vyžadujú. Počas uvedeného predĺženia prechodného obdobia by najmenej rozvinuté krajiny nemali znížiť už existujúcu úroveň ochrany duševného vlastníctva pod úroveň noriem stanovených v dohode TRIPS.

2013/0161 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorú má Európska únia zaujať v rámci Rady WTO pre obchodné aspekty práv duševného vlastníctva k žiadosti o predĺženie prechodného obdobia pre najmenej rozvinuté krajiny podľa článku 66 ods. 1 dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 a článok 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Haiti 5. novembra 2012 v mene skupiny najmenej rozvinutých krajín formálne požiadalo o predĺženie prechodného obdobia na začatie uplatňovania dohody Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „dohoda TRIPS“) podľa článku 66 ods. 1 uvedenej dohody.

(2) Súčasné prechodné obdobie schválené rozhodnutím Rady pre obchodné aspekty práv duševného vlastníctva z 29. novembra 2005 (IP/C/40) sa malo skončiť 1. júla 2013.

(3) V článku 66 ods. 1 dohody TRIPS sa stanovuje, že Rada pre TRIPS „*na základe primerane zdôvodnenej žiadosti najmenej rozvinutej členskej krajiny túto lehotu predĺži*“.

(4) Presadzovanie a ochrana práv duševného vlastníctva je kľúčovým faktorom podpory sociálneho a hospodárskeho rastu, ako napr. uznali ministri na regionálnom prípravnom zasadnutí pre Afriku, ktoré sa konalo v marci 2013 v meste Dar es Salaam pred výročným ministerským zasadnutím Hospodárskej a sociálnej rady OSN a na ktorom okrem iného vyzvali k zintenzívneniu úsilia o rozvoj právneho a politického rámca v oblasti duševného vlastníctva.

(5) Najmenej rozvinuté členské krajiny pokročili pri implementácii dohody TRIPS WTO rôznym tempom a v rôznej miere.

(6) Aj keď mnohé najmenej rozvinuté krajiny už v oblasti duševného vlastníctva podnikli významné kroky, faktom je, že najmenej rozvinuté krajiny majú osobitné potreby a požiadavky a aj naďalej čelia hospodárskym, finančným a administratívnym obmedzeniam, v dôsledku ktorých potrebujú na implementáciu ustanovení dohody TRIPS pružnosť a viac času.

(7) Preto je potrebné predĺžiť prechodné obdobie na uplatňovanie dohody TRIPS vzťahujúce sa na najmenej rozvinuté členské krajiny WTO,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Pozícia, ktorú má Európska únia zaujať v Rade WTO pre obchodné aspekty práv duševného vlastníctva k žiadosti o predĺženie prechodného obdobia pre najmenej rozvinuté členské krajiny podľa článku 66 ods. 1 dohody TRIPS je, že od najmenej rozvinutých členských krajín by sa nemalo vyžadovať uplatňovanie ustanovení dohody TRIPS s výnimkou článkov 3, 4, a 5 počas obdobia nie dlhšieho ako je obdobie predĺženia povoleného v roku 2005, alebo do dňa, keď prestanú byť najmenej rozvinutými členskými krajinami, podľa toho, ktorý dátum nastane skôr.

2. Počas uvedeného predĺženia prechodného obdobia by najmenej rozvinuté krajiny nemali znížiť už existujúcu úroveň ochrany duševného vlastníctva pod úroveň noriem stanovených v dohode TRIPS.

3. Počas tohto obdobia by sa mal náležite posúdiť stav implementácie dohody TRIPS v jednotlivých najmenej rozvinutých krajinách, ako aj možnosti ďalšieho využitia technickej pomoci a programov budovania kapacít na riešenie zistených nedostatkov s prednostným zameraním na tie oblasti, ktoré si to najviac vyžadujú.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda